

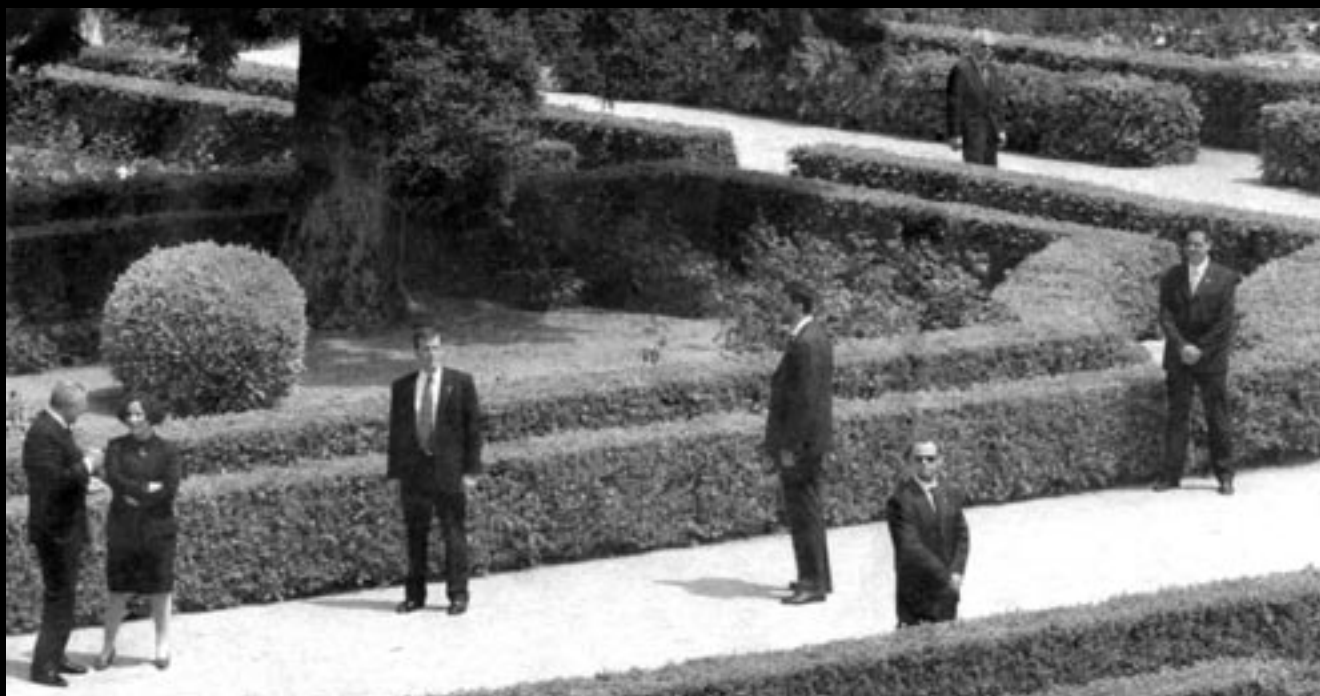
Cinema i realitat

La imatge superior correspon a un fotograma de la pel·lícula *El año pasado en Marienbad* d'Alain Resnais.

La imatge inferior va ser publicada a *El Mundo/El*

dia de Baleares, divendres 2 de maig de 2003 (Javi Martínez) durant la visita de Colin Powell a Madrid, poc temps d'haver començat la guerra d'Iraq, on es veu parlant amb la ministra Ana Palacio.

Valoració del cicle *Panorama del cinema actual*

En tots els anys que fa que el Centre de Cultura de "Sa Nostra" projecta cinema, programa per primera vegada el cicle "Panorama del cinema actual", dedicat a fer una mirada sobre la producció de pel·lícules dels darrers dos o tres anys.

La constatació anterior no vol dir que abans no s'hagin vist al centre pel·lícules contemporànies, perquè normalment un mes a l'any es dedica a repassar les millors estrenes de l'any anterior, o bé s'obre l'espai a produccions que no han tingut l'oportunitat d'oferir-se en sales comercials, com és el cas de la projecció el mes de gener de la darrera pel·lícula de José Luis Guerín, *En la ciudad de Sylvia*. També el mes de gener de l'any passat es varen poder veure quatre pel·lícules de Wong Kar-Wai, però relacionades cadascuna d'elles amb quatre obres clàssiques que es projectaven dues hores abans. És a dir, abans ja s'havia passat cinema contemporani a "Sa Nostra", però amb la novetat afegida aquesta vegada que es tracta d'una proposta diferent: oferir un panorama de la producció del cinema d'avui dia que difícilment es pot anar a gaudir a una sala comercial, amb la "simple" intenció que el públic pugui descobrir què es fa fora de l'àmbit habitual del circuit més mercantil.

D'aquesta manera, el mes de juliol es varen programar quatre pel·lícules asiàtiques, una d'europea i una darrera de nord-americana. A més, dia 2 de juliol el professor de la Universitat Complutense de Madrid, José Luis Sánchez Noriega, va fer una conferència en què va repassar i comentar les sis pel·lícules que formaven el cicle.

Broken Flowers (Flores rotas) va ser la proposta nord-americana, deguda a Jim Jarmush, una excel·lent *road movie* en què un home de negocis molt ric, però buit i desolat, arran d'una carta enviada per una ex —però sense remitent— que li diu que té un fill amb ell, comença a viatjar per tots els Estats Units per mirar de trobar qui li ha remès la missiva i, de pas, conèixer son fill. Entre el drama i la comèdia, Jarmush dibuixa un personatge que, malgrat haver assolit el somni americà, no se sent feliç, amb una interpretació de Bill Murray caracteritzat com a home taciturn que ja havien sabut aprofitar Sofia Coppola a *Lost in Translation* i, abans, Wes Anderson a *Rushmore* o *The Life Aquatic with Steve Zissou*.

Lights in the Dusk, del realitzador finès Aki Kaurismäki, tanca la "trilogia del perdedor", formada també per *Kauas pilvet karkaavat (Nubes pasajeras)* i *The Man Without a Past (El hombre sin pasado)*. Palesa una visió desencisada i negativa del món capitalista, però, com en les altres pel·lícules de Kaurismäki, sempre hi és present un bri d'esperança final, per molt esquifit que pugui semblar.

Three Times, del director xinès Hou Hsiao-hsien, és un tríptic que enllaça diferents triangles

amorosos situats els anys 1911, 1966 i 2005. Segurament és la pel·lícula més agosarada i sorprenent de totes sis, però la tasca del realitzador és capaç de dotar d'unitat i sentit les tres parts, la qual cosa es tradueix en una obra complexa i a la vegada atraient.

Amb *Time*, el director coreà Kim Ki-duk, rebla el clau en la seva filmografia. Després de les propostes gairebé silents de *Bin-jip (Hierro 3)* i *Hwal (El arco)*, aparentment retorna al cinema de narrativa més clàssica, però una mirada una mica avesada a mirar més enllà del primer pla descobreix que el protagonista masculí és editor de pel·lícules i que, precisament, està muntant *Bin-jip*. A més, la història principal de *Time*, quan la protagonista destrossa una foto seva i la reconstrueix de manera

que hom no la pugui reconèixer, ja s'hi insinuava: la necessitat de canviar de físic per intentar deixar enrere el passat. La violència gairebé explícita en les primeres obres estrenades a l'Estat espanyol de Kim Ki-duk, especialment *Seom (La isla)*, deixa pas aquí a un procés més estilitzat, però no per això menys dolorós, provocat per la recerca de l'amor etern, tanmateix inútil.

Hana yori mo naho, dirigida per Hirokazu Koreeda, és una aproximació al món dels samurais que beu d'una pel·lícula anterior de Yôji Yamada, *The Twilight Samurai (El ocaso del samurái)*. En ambdós casos, la visió que exposen és gairebé idèntica: actualment ja no és possible construir una obra èpica amb aquest tipus de personatges, com va fer Akira Kurosawa and *Seven Samurai*, per exemple. Si Yamada es decanta per un cant elegíac, per contra, Koreeda fluctua entre el desencant i l'humor per mostrar que la vida dels samurais té més relació amb la supervivència que no pas amb el "noble art de les armes".

Finalment *Takeshi's*, descrita pel director, Takeshi Kitano, com una part de la contínua "creació destructiva" de la seva carrera, és una aproximació a tot allò que ha format part del món filmic del director i actor fins aleshores, com és el món dels *yakuza*, la música, la pintura, els protagonistes que semblen idiotes però que no ho són, la dificultat de les relacions amoroses... Una operació semblant a la que va fer Federico Fellini amb *8½*, per això mateix, una mica desconcertant per a aquells espectadors que no coneixen la filmografia d'un dels directors japonesos més eclèctics, i interessants, de l'actualitat. Qui en coneix l'obra, sens dubte, encara estimarà més el personatge no tan patètic de Beat Takeshi.

En definitiva: aquest "Panorama del cinema actual" constitueix una iniciativa interessant que, necessàriament, reclama una continuïtat periòdica i, fins i tot, més regularitat, per fer de la programació cinematogràfica d'aquest centre un referent cultural de més abast. ■

Lights in the Dusk

